

Dakshinamoorthy stotram

DS 1

मौनव्याख्या प्रकटितपरब्रह्मतत्त्वंयुवानम्

वर्शिष्ठान्तेवसदृषिगणैरावृतं ब्रह्मनिष्ठैः।

आचार्येन्द्रं करकलित चिन्मुद्रम् आनन्दरूपम्

स्वात्मरामं मुदितवदनं दक्षिणामूर्तिमीडे ॥ १ ॥

om maūnavyākhyā prakāṭitaparabrahmatattvaṁyuvānam

varśiṣṭhāntevasadṛṣigaṇairāvṛtaṁ brahmaniṣṭaiḥ।

ācāryendram karakalita cinmudram ānandarūpam

svātmarāmaṁ muditavadanaṁ dakṣiṇāmūrtimīḍe||1||

Dakshinamoorthy stotram

DS 2

वटविटपिसमीपे भूमिभागे निषण्णम्

सकलमुनिजनानां ज्ञानदातारमारात्।

त्रिभुवनगुरुमीशं दक्षिणामूर्तिदेवम्

जननमरणदुःखच्छेद दक्षं नमामि ॥ २ ॥

vaṭaviṭapisamīpe bhūmibhāge niṣaṇṇam

sakalamunijanānām jñānadātāramārāt।

tribhuvanagurumīśam dakṣiṇāmūrtidevam

jananamaraṇaduḥkhaccheda dakṣam namāmi||2||

Dakshinamoorthy stotram

DS 3

चित्रं वटतरोर्मूले वृद्धाः शिष्याः गुरुयुवा ।

गुरोस्तु मौनं व्याख्यानं शिष्यास्तुच्छिन्न संशयाः ॥

citram vaṭatarormūle vṛddhāḥ śiṣyāḥ guruyuvā ।

gurostu maunaṁ vyākhyānaṁ śiṣyāstu cchinna saṁśayāḥ ॥

DS 4

निधये सर्वविद्यानां भिषजे भवरोगिणाम् ।

गुरवे सर्वलोकानां दक्षिणामूर्तये नमः ॥

nidhaye sarvavidyānām bhiṣaje bhavarojiṇām ।

gurave sarvalokānām dakṣiṇāmūrtaye namaḥ ॥

Dakshinamoorthy stotram

DS 5

ॐ नमः प्रणवार्थाय शुद्धज्ञानैकमूर्तये।

निर्मलाय प्रशान्ताय दक्षिणामूर्तये नमः ॥ ५ ॥

om namaḥ praṇavārthāya śuddhajñānaikamūrtaye।

nirmalāya praśāntāya dakṣiṇāmūrtaye namaḥ ॥5॥

DS 6

इश्वरो गुरुरात्मेति मूर्तिभेद विभागिने।

व्योमवद् व्याप्तदेहाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥ ६ ॥

iśvaro gururātmeti mūrtibheda vibhāgine।

vyomavad vyāptadehāya dakṣiṇāmurtaye namaḥ ॥6॥

Dakshinamoorthy stotram

Verse 1

विश्वंदर्पण दृश्यमान नगरी-तुल्यं निजान्तर्गतं

पश्यन्नात्मनि मायया बहिरिव - उद्भूतं यथा निद्रया।

यः साक्षात्कुरुते प्रबोधसमये- स्वात्मानमेवाद्वयं

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं -श्री दक्षिणामूर्तये ॥ १ ॥

viśvaṁdarpaṇa-dr̥śyamāna-nagarī-tulyaṁ- nijāntar-gataṁ

paśyan-nātmani māyayā bahiriva-udbhūtaṁ yathā nidrayā |

yaḥ sākṣātkurute prabodha-samaye svātmānam-evā-dvayaṁ

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṁ -śrīdakṣiṇāmūrtaye||1||

Dakshinamoorthy stotram

Verse 2

बीजस्यान्तरि वाङ्कुरो जगदिदं प्राङ्निर्विकल्पं पुनः

मायाकल्पित देशकालकलना वैचित्र्यचित्रीकृतम्

मायावीव विजृम्भयत्यपि महायोगीव यः स्वेच्छया

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्री दक्षिणामूर्तये ॥ २ ॥

bījasyāntari vāṅkuro jagadidaṁ prāṅnirvikalpaṁ punaḥ

māyākalpita deśakālakalanā vaicitryacitrīkṛtam

māyāvīva vijṛmbhayatyapi mahāyogīva yaḥ svecchayā

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṁ śrī dakṣiṇāmūrtaye ॥2॥

Dakshinamoorthy stotram

Verse 3

यस्यैव स्फुरणं सदात्मकम् असत्कल्पार्थकं भासते

साक्षात्तत्त्वमसीति वेदवचसा यो बोधयत्याश्रितान्।

यत्साक्षात्करणाद् भवेन्न पुनरावृत्तिर्भवाम्भोनिधौ

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्री दक्षिणामूर्तये ॥ ३ ॥

yasyaiva sphuraṇam sadātmakam asatkalpārthakam bhāsate

sākṣāttattavamasīti vedavacasā yo bodhayatyāśritān।

Dakshinamoorthy stotram

yatsākṣātkaraṇād bhavenna punarāvṛttirbhavāmbhonidhau

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṃ śrī dakṣiṇāmūrtaye ||3||

Verse 4

नानाच्छिद्र घटोदर स्तिथ महादीप प्रभाभास्वरम्

ज्ञानं यस्य तु चक्षुरादिकरण द्वारा बहिस्पन्दते।

ज्ञानामीति तमेव भान्तम् अनुभात्येत्समस्तं जगत्

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्री दक्षिणामूर्तये ॥४॥

Dakshinamoorthy stotram

nānācchidra ghaṭodara stitha mahādīpa prabhābhāsvaram

jñānam yasya tu cakṣurādikaraṇa dvārā bahispandate |

jñānāmīti tameva bhaantam anubhātyetsamastam jagat

tasmai śrīgurumūrtaye nama idam śrī dakṣiṇāmūrtaye ||4||

Dakshinamoorthy stotram

Verse 5

देहं प्राणमपीन्द्रियाण्यपि चलां बुद्धिं च शून्यं विदुः

स्त्रीबालान्धजडोपमा त्वहमिति भ्रान्ता भृशं वादिनः ।

मायाशक्ति विलास कल्पित महाव्यामोह संहारिणे

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ५ ॥

dehaṃ prāṇamapīndriyāṅyapi calāṃ buddhiṃ ca śūnyam viduḥ

strībālāndhajaḍopamā tvahamiti bhrāntā bhr̥śam vādinah ।

māyāśakti vilāsa kalpita mahāvyāmoha saṃhāriṇe

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṃ śrīdakṣiṇāmūrtaye ॥ 5 ॥

Dakshinamoorthy stotram

Verse 6

राहुग्रस्त दिवाकरेन्दु सदृशो मायसमाच्छादनात्

सन्मात्रः करणोपसंहरणतो योऽभूत्सुषुप्तः पुमान्।

प्राग्स्वाप्समिति प्रबोधसमये यः प्रत्यभिज्ञायते

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ६ ॥

rāhugrasta divākarendu sadṛśo māyasamācchādanāt

sanmātraḥ karaṇopasaṁharaṇato yo'bhūtsusuptaḥ pumān|

prāgsvāpsamiti prabodhasamaye yaḥ pratyabhijñāyate

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṁ śrīdakṣiṇāmūrtaye||6||

Dakshinamoorthy stotram

Verse 7

बाल्यादिष्वपि जाग्रदादिषु तथा सर्वास्ववस्थास्वपि

व्यावृत्तास्वनुवर्तमानमहमित्यन्तस्स्फुरन्तं सदा।

स्वात्मानं प्रकटीकरोति भजतां यो मुद्रया भद्रया

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणमूर्तये ॥ ७ ॥

bālyādiṣvapi jāgradādiṣu tathā sarvāsvavasthāsvapi

vyāvṛttāsvanuvartamānamahamityantassfurantaṁ sadā।

svātmānaṁ prakāṭīkaroti bhajatāṁ yo mudrayā bhadrayā

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṁ śrīdakṣiṇamūrtaye ॥7॥

Dakshinamoorthy stotram

Dakshinamoorthy stotram

Verse 8

विश्वं पश्यति कार्यकारणतया स्वस्वामिसंबन्धतः

शिष्याचार्यतया तथैव पितृ पुत्राद्यात्मना भेदतः।

स्वप्ने जाग्रति वा य एष पुरुषो मायापरिभ्रामितः

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ८ ॥

viśvaṁ paśyati kāryakāraṇatayā svasvāmisāmbandhataḥ

śiṣyācāryatayā tathaiva pitṛ putrādyātmanā bhedataḥ।

svapne jāgrati vā ya eṣa puruṣo māyāparibhrāmitaḥ

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṁ śrīdakṣiṇāmurtaye ॥8॥

Dakshinamoorthy stotram

Verse 9

भूरम्भांस्यनलोऽनिलोऽम्बरमहर् नाथो हिमांशुः पुमान्

इत्याभाति चराचरात्मकमिदं यस्यैव मूर्त्यष्टकं।

नान्यत्किञ्चन विद्यते विमृशतां यस्मात्परस्माद्विभोः

तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ९ ॥

bhūrambhāṁsyanalo'nilo'mbaramahar nātho himāṁśuḥ pumān

ityābhāti carācarātmakamidaṁ yasyaiva mūrtyaṣṭakaṁ।

nānyatkiñcana vidyate vimṛśatāṁ yasmātparasmādvibhoḥ

tasmai śrīgurumūrtaye nama idaṁ śrīdakṣiṇāmūrtaye ॥9॥

Dakshinamoorthy stotram

Verse 10

सर्वात्मत्वमिति स्फुटीकृतमिदं यस्मादमुष्मिन्स्तवे

तेनास्य श्रवणात्तदर्थमननाद्धानच्च संकीर्तनात्

सर्वात्मत्वमहाविबूतिसहितं स्यादीश्वरत्वं स्वतः

सिध्यतेत्तत्पुनरष्टधापरिणतं चैश्वर्यमव्याहतम् ॥ १० ॥

sarvātmatvamiti sphuṭīkṛtamidaṃ yasmādamuṣminstave

tenāsyā śravaṇāttadarthamanānāddhyānacca saṃkīrtanāt

sarvātmatvamahāvibūtisahitaṃ syādīśvaratvaṃ svataḥ

sidhyatettatpunaraṣṭadhāpariṇataṃ caiśvaryamavyāhatam ॥10॥